

APSTIPRINU
Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas direktore
Iveta Biķerniece
2024. gada 1. septembrī
Rīkojums Nr.1-7/24/36

SKRĪVERU MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA TAUSTIŅINSTRUMENTU SPĒLE - KLAVIERSPĒLE I

Mācību priekšmeta programma izstrādāta metodiskās komisijas
2024. gada 19. augusta sēdē, pieņemta pedagoģiskās padomes sēdē
2024. gada 28. augustā, protokols Nr. 4

Mācību programma aktualizēta:

Mācību priekšmeta programmu
izstrādāja pedagoģes

VITA ERVALDE
IEVA AKMEŅKALNE
EVIJA CEPURE
SELVA ERVALDE

2024.
TAUSTIŅINSTRUMENTU SPĒLE - KLAVIERSPĒLE I

Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes izglītības programma *Taustiņinstrumentu spēle – Klavierspēle I* pamatizglītības pakāpei

I Mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi

1. Mācību priekšmeta *Klavierspēle* **mērķis** ir radīt priekšnosacījumus audzēkņa mūzikas uztveres, izpratnes un praktiskās – muzikāli radošās – darbības pieredzei nepieciešamo zināšanu apguvei; muzikālo un radošo spēju attīstībai un klavierspēles pamata prasmju veidošanai, motivējot audzēkni atbilstoši savām spējām un interesēm turpināt klavierspēles apguvi nākamajā izglītības pakāpē.

2. Mācību priekšmeta *Klavierspēle* uzdevumi:

2.1. Veicināt audzēkņa mūzikas uztveres un muzikālo, intelektuālo, emocionālo un radošo spēju attīstību.

2.2. Radīt apstākļus kvalitatīvu audzēkņa klavierspēles pamata prasmju veidošanai, atbilstoši uzņemšanas prasībām mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmā.

2.3. Atbalstīt izpratnes un klavierspēles pamata prasmju veidošanos, interpretējot dažādu stilu un žanru skaņdarbus.

2.4. Sekmēt audzēkņa individuālās un kolektīvās muzikāli radošās darbības pieredzes veidošanos.

II Mācību priekšmeta obligātais saturs

1. Mūzikas uztvere.

1.1. Muzikālo spēju – skaņu augstuma, harmoniskās, tembrālās, polifonās muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, psihomotoro spēju un muzikālās atmiņas attīstība.

1.2. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.

1.3. Mūzikas klausīšanās prasmju un uztveres attīstība, mūzikas daudzveidības iepazīšana un izpratne.

2. Mūzikas valodas apguve.

2.1. Klavieru uzbūve, tehniskās un mākslinieciskās iespējas skaņdarbu interpretācijā.

2.2. Dažādu stilu un žanru muzikālo sacerējumu izteiksmes līdzekļi un to pielietošana interpretācijā.

2.3. Iepazīšanās ar izciliem mūzikas paraugiem.

3. Muzikāli radošā darbība.

3.1 Individuālās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Kolektīvās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Pamatmaņu veidošanās improvizācijā.

3.4. Lasīšana no lapas.

3.5. Patstāvīgais darbs klavierspēles pilnveidē.

III Mācību priekšmeta programmas satura apguves ilgums un apjoms

Mācību periods – 8 (9*) mācību gadi 1435 stundas

Mācību apjoms – 560 kontaktstundu skaits;

8 eksāmenu nedēļu skaits mācību periodā;

288 mācību nedēļu skaits mācību periodā kopā.

*9. mācību gads tiek sastādīts un īstenots pēc individuālā mācību plāna, atsaucoties uz iestājesāmeniem mūzikas vidusskolā, kurā audzēknis plānojis stāties.

IV Mācību plāns

Mācību priekšmeti	Mācību stundu skaits kopā	Klase							
		1. klase	2. klase	3. klase	4. klase	5. klase	6. klase	7. klase	8. klase
Obligātā satura pamatdaļa									
Klavierspēle	560	70	70	70	70	70	70	70	70
Kolektīvā muzicēšana	105			35	35	35			
Solfedžo	560	70	70	70	70	70	70	70	70
Mūzikas literatūra	140					35	35	35	35
Obligātā satura mainīgā daļa									
Klavieru ansamblis un / vai Koncertmeistara prakse un / vai Izvēles mācību priekšmets	70						35	35	
KOPĀ	1435	140	140	175	175	210	210	210	175

V Mācību priekšmeta programmas satura izvērsums

Praktiskajā muzikāli radošajā darbībā apgūstamie:

- klavierspēles tehnikas pamatelementi,
- mūzikas satura elementi – mūzikas valoda (sk. Pielikums Nr. 5)
- stilistika, žanri,
- skaņdarbu formas.

Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
1. klase	
<p>Apgūst iemaņas pareizi sēdēt pie instrumenta. Sāk veidot atbalsta sajūtu uz klaviatūras. Ar vingrinājumu palīdzību apgūst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vienas skaņas spēli non legato; • vairāku skaņu saistīšanu legato; • pirmā pirksta pozīciju; • legato spēli starp rokām. <p>Sāk apgūt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gammas spēlē atsevišķi un kopā legato, 2-4 oktāvās); • akordu spēli (atsevišķi); 	<p>Mācību sākumposmā iepazīstas ar klaviatūru, instrumenta uzbūvi, skaņas veidošanās likumsakarībām.</p> <p>Iepazīst un apgūst:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vijoles un basa atslēgu (visās oktāvās); • oktāvu sadalījumu; • taustiņu izvietojumu klaviatūrā; • notis – vesela notis līdz sešpadsmitdaļnotij un atbilstošās pauzes, notis ar punktu; alterācijas zīmes pie nošu atslēgas un nejaušas alterācijas zīmes;

<ul style="list-style-type: none"> • eīdes (konkrētu tehnikas elementu nostiprināšanai); • staccato. <p>Iepazīstas ar pedāļu lietošanu (ievērojot audzēkņa fizisko attīstību). Mācību gada laikā apgūst 2-4 eīdes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • taktsmērus – 2/4; 3/4; 4/4; • līgu un vienvārda salīgoto nošu atskaņošanu, uztakti; • aplikatūras pamatprincipus; • jēdzienus – melodija un pavadījums; • atkārtojuma zīmes, volta, reprīze. <p>Repertuāra apguvi sāk ar tautas dziesmām un vienkāršām melodijām. Žanru piemēri – tautasdziesma, dziesma, dejas – menuets, gavote, valsis, u.c.</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi 2. klase	<p>Vēsturisko laikmetu stilistikas piemēri – tautas mūzika, baroks, klasicisms, romantisms, 20.gs.vidus – otrā puse, mūsdienu mūzika.</p> <p>Formas – motīvs, frāze, teikums, periods, vienkārša 2-daļīga un 3-daļīga.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumu piemēri – Moderato, Andante, Allegretto, ritenuto, Tempo I, Da Capo al Fine.</p> <p>Skaņveides paņēmieni – non legato, legato, staccato, akcenti, sf.</p> <p>Faktūra – melodija, trijskaņi, arpēdžijas, vienkāršās polifonās faktūras.</p> <p>Dinamika – p; f; mp; mf; crescendo; diminuendo.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 6-8 skaņdarbus 2-4 duetus, kurus spēlē ar skolotāju.</p>
<p>Darbs pie ķermeņa un kustību atbrīvotības iemaņu veidošanas, atbalsta veidošanas uz klaviatūras.</p> <p>Ievērojot audzēkņa vispārējo attīstību, muzikālo dotumu un spēju attīstības pakāpi un muzikālās darbības individuālo tempu, apgūst gammas – mažoru, harmonisko un melodisko minoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 vai 4 oktāvās kopā; • trijskaņus 2 vai 4 oktāvās kopā; • akordus. <p>Ar vingrinājumiem turpina pilnveidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirkstu veiktību, precizitāti un ātrumu spēlējot legato; • 1.pirksta pozīciju. <p>Iepazīstas ar pedāļa lietošanu (ievērojot audzēkņa fizisko attīstību). Sāk apgūt iemaņas improvizācijā un lasīšanā no lapas. Mācību gada laikā apgūst 2-3 eīdes.</p>	

Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
<p style="text-align: center;">3. klase</p> <p>Nostiprina brīvu un stabilu ķermeņa stāvokli spēles laikā. Turpinās darbs pie atbalsta veidošanas uz klaviatūras.</p> <p>Apgūst mažoru, harmonisko un melodisko minoru 4 otāvās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trijskaņus, arpēdžijas; • akordus; <p>Ar vingrinājumiem un etīdēm turpina pilnveidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu spēlējot legato, staccato; • pirmā pirksta pozīciju; • trijskaņu, arpēdžiju spēli; • akordu spēli. <p>Sāk apgūt lēcienveida kustības kreisajā rokā. Apgūst labā pedāļa lietošanu (tiešais, kavētais), iepazīstas ar kreisā pedāļa lietošanu.</p> <p>Turpina apgūt polifono spēles tehniku. Turpina pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas un improvizācijā.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	<p>Nošu ilgumi, metroritms - visi nošu ilgumi un atbilstošas pauzes, taktsmēri 3/8, 6/8; trioles, sinkopes, punktētie ritma zīmējumi.</p> <p>Formu piemēri – vienkārša 2-daļīga, vienkārša 3-daļīga, izvēsta forma (sonatīne, rondo, variācijas), skaņdarbi ar polifoniskiem elementiem (menuets, prelūdijs, kanons, fugeta, ārija, sarabanda, polonēze, u.c.)</p> <p>Vēsturisko laikmetu stilistikas piemēri – baroks, klasicisms, romantisms un 20.gs. mūzika, mūsdienu populārā un džezmūzika.</p> <p>Žanri – deju mūzikas žanri (valsis, polka, polonēze, gavote, mazurka, u.c.), dažādu stilu miniatūras.</p> <p>Melismi – priekšskanis, trilleris, mordents, grupetto.</p> <p>Dinamika – pp, ff, subito (p, f).</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – dolce, maestoso, scherzando, lento, accelerando, adagio, largo, ritardando, rallentando, espressivo, rubato, piu/meno mosso; poco a poco, agitato.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 5-6 skaņdarbus (t.sk. 2 polifoniskus un 1 lielas formas skaņdarbu).</p>
<p style="text-align: center;">Klavierspēles tehnikas pamatelementi</p>	
<p style="text-align: center;">4. klase</p> <p>Nostiprina brīvu un stabilu ķermeņa stāvokli spēles laikā. Turpinās darbs pie atbalsta veidošanas uz klaviatūras.</p> <p>Apgūst mažoru, harmonisko un melodisko minoru 4 otāvās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • trijskaņus, arpēdžijas; • akordus; • hromatisko gammu. <p>Ar vingrinājumiem un etīdēm turpina pilnveidot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu spēlējot legato, staccato; • pirmā pirksta pozīciju; • trijskaņu, arpēdžiju spēli; • akordu spēli. <p>Apgūst lēcienveida kustības kreisajā rokā.</p>	

<p>Apgūst labā pedāļa lietošanu (tiešais, kavētais), iepazīstas ar kreisā pedāļa lietošanu.</p> <p>Turpina apgūt polifono spēles tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas un improvizācijā.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
5. klase	
<p>Tehnisko iemaņu nostiprināšana un papildināšana.</p> <p>Turpina attīstīt pedāļa tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot pirkstu veiclību, precizitāti un ātrumu.</p> <p>Turpina apgūt polifono spēles tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas un improvizācijā.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gammas pretkustībā; • trijskaņus pretkustībā; • trijskaņu apvērsumus pretkustībā; • D7 un pm7. <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	<p>Priekšstati par retāk lietojamiem taktsmēriem: 2/2, 3/2, 6/4, 5/4, 9/8, 12/8.</p> <p>Trīsdesmitdivdaļnotis.</p> <p>Pamaz. septakorda uzbūve.</p> <p>J.S.Baha divbalsīga un trīsbalsīga invencija un tās uzbūve.</p> <p>Variācijas un to uzbūve, izpratne par klasiskās sonātes – allegro formu.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – espressivo, skercoso, vivo, vivace, rubato, grave, leggier, morendo, una corda, tre corda, agitato.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 5-6 skaņdarbus (t.sk. 2 polifoniskus un 1 lielas formas skaņdarbu).</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi- mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
6. klase	
<p>Tehnisko iemaņu nostiprināšana un papildināšana.</p> <p>Turpina attīstīt pedāļa tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot pirkstu veiclību, precizitāti un ātrumu.</p> <p>Turpina apgūt polifono spēles tehniku.</p> <p>Turpina pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas un improvizācijā.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tercas un decīmas pretkustībā; • trijskaņu apvērsumus pretkustībā; • D7 un pm7 pretkustībā. <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	<p>Aplikatūras pamatprincipu pārzināšana.</p> <p>Tēma, atbilde, pretsalikums polifoniska rakstura skaņdarbā.</p> <p>Priekšstati par dažādām brīvdalījuma grupām – kvintole, duole, septole.</p> <p>Tempa un rakstura apzīmējumi – con brio, con fuoco, con moto, disperazione, semplice, calmato.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 5-6 skaņdarbus (t.sk. 2 polifoniskus un 1 lielas formas skaņdarbu).</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
7. klase	
<p>Tehnisko iemaņu nostiprināšana un papildināšana.</p> <p>Turpina attīstīt pedāļa tehniku.</p>	<p>Aplikatūras pamatprincipu pārzināšana.</p> <p>Polifonija kā mākslinieciskās domāšanas veids.</p> <p>Dažādu mūzikas žanru un formu pārzināšana.</p> <p>Fūgas uzbūve, J. S. Baha prelūdijas un fūgas no LTK.</p>

<p>Turpina pilnveidot pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu. Turpina apgūt polifono spēles tehniku.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gammas tercās un decīmās pretkustībā, sestās taisni; • lielos akordus. <p>Mācību gada laikā apgūst 2-3 etīdes.</p>	<p>Mūzikas tēlu saikne ar tautas mūziku, nacionālo kultūru, literatūru, u.c.</p> <p>Tehnisku pamatformu un veidu pārzināšana.</p> <p>Mācību gada laikā apgūst 4-5 skaņdarbus (t.sk. 1 polifonisku un 1 lielas formas skaņdarbu).</p> <p>Pārcelšanas eksāmenā atskaņo – 1 polifonu skaņdarbu (1.pusgadā) un 1 lielas formas skaņdarbu un 2 miniatūras (2.pusgadā).</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
8. klase	
<p>Prasme pielietot dažādus artikulācijas un spēles paņēmienus.</p> <p>Turpina pilnveidot pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gammas tercās, decīmās, sestās pretkustībā; • dubultoktāvas; • hromatiski pretkustībā. <p>Mācību gada laikā apgūst 2 etīdes.</p>	<p>Aplikatūras pamatprincipu pārzināšana.</p> <p>Polifonija kā mākslinieciskās domāšanas veids.</p> <p>Dažādu mūzikas žanru un formu pārzināšana.</p> <p>Fūgas uzbūve, J. S. Baha prelūdiņas un fūgas no LTK.</p> <p>Mūzikas tēlu saikne ar tautas mūziku, nacionālo kultūru, literatūru, u.c.</p> <p>Tehnisku pamatformu un veidu pārzināšana.</p> <p>1. pusgadā: tehniskā ieskaite- mažors un/vai minors, etīde.</p> <p>Beigšanas eksāmens I daļa- polifonisks skaņdarbs.</p> <p>2. pusgadā: Beigšanas eksāmens II daļa- lielas formas skaņdarbs, lirisks skaņdarbs un virtuozs skaņdarbs.</p>
Klavierspēles tehnikas pamatelementi	Mūzikas satura elementi – mūzikas valoda, stilistika, žanri un skaņdarba forma
9. klase	
<p>Turpina pilnveidot pirkstu veiklību, precizitāti un ātrumu.</p> <p>Apgūst mažorā un minorā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gammas tercās, decīmās, sestās pretkustībā; • dubultoktāvas; • hromatiski pretkustībā. • Dubultercas • 11 akordus <p>Mācību gada laikā apgūst 2 etīdes.</p>	<p>Aplikatūras pamatprincipu pārzināšana.</p> <p>Polifonija kā mākslinieciskās domāšanas veids.</p> <p>Dažādu mūzikas žanru, stilu un formu pārzināšana.</p> <p>Mūzikas tēlu saikne ar tautas mūziku, nacionālo kultūru, literatūru, u.c.</p> <p>Tehnisku pamatformu un veidu pārzināšana.</p> <p>1.pusgads – pārcelšanas eksāmenā atskaņo polifonu skaņdarbu</p> <p>2.pusgadā atskaņo programmu atbilstoši iestājpārbaudījumiem Mūzikas vidusskolai, kurā audzēknis plāno stāties.</p>

VI Mācību pārbaudījuma formas, prasības un vērtēšana

Mācību sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas iekšējiem noteikumiem "Izglītojamo zināšanu un prasmju vērtēšanas kritēriji, izglītojamo pārcelšanas nākamajā klasē un izglītojamo atskaitīšanas kārtība".

Kl.	I semestris	II semestris	Eksāmens	Vērtēšana
1.	<p>Tehniskā ieskaite</p> <p>-</p> <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts- piedalās audzēkņi, kuri gatavi priekšnesumam</p> <p>Mācību koncerts 2 dažāda rakstura skaņdarbi (nav obligāti)</p>	<p>Tehniskā ieskaite</p> <p>-</p> <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski ārzemju komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	2-3 dažāda rakstura skaņdarbi	<p><u>Mācību koncerts, Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p>
2.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Sol mažors • Eģīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 <u>latviešu</u> komponista skaņdarbs.</p> <p>Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – la minors • Eģīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski <u>ārzemju</u> komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma; Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u>, – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> - 10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u> - ieskaitīts, neieskaitīts <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>
3.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Re mažors • Eģīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 <u>latviešu</u> komponista skaņdarbs.</p> <p>Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – mi minors • Eģīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski <u>ārzemju</u> komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma; Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u>, – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> - 10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u> - ieskaitīts, neieskaitīts <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>

4.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Mi mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 <u>latviešu</u> komponista skaņdarbs. Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – re minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski <u>ārzemju</u> komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros. Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma; Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u>, – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> - 10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u> - ieskaitīts, neieskaitīts <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>
5.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – La mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 <u>latviešu</u> komponista skaņdarbs. Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – sol minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski <u>ārzemju</u> komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros. Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma; Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u>, – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> - 10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u> - ieskaitīts, neieskaitīts <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>
6.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Si mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 <u>latviešu</u> komponista skaņdarbs. Mācību koncerts Polifonija</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – fa minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski <u>ārzemju</u> komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros. Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma; Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u>, – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> - 10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u> - ieskaitīts, neieskaitīts <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>

7.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Re <i>b</i> mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 <u>latviešu</u> komponista skaņdarbs.</p> <p>Standartspēles eksāmena programma (pēc nolikuma)</p>	<p>Standartspēles eksāmens (pēc Jelgavas MV nolikuma)</p> <p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma- do minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – *1-2 tematiski <u>ārzemju</u> komponistu skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros.</p> <p>Ieskaite - lasīšana no lapas(sk. piel. Nr.2)</p>	<p>Lielā forma; Polifonija</p> <p>Skaņdarbs (pēc izvēles)</p>	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u>, – 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u> - 10 ballu sistēmā (sk. piel. Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī: <u>tehniskā ieskaite</u> – 10 ballu sistēmā. <u>Lasīšana no lapas</u> - ieskaitīts, neieskaitīts <u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p> <p>Standartspēles eksāmens (pēc <u>Jelgavas MV nolikuma</u>. Katru gadu mainās)</p>
8.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – Sol <i>b</i> mažors un / vai fa# minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 <u>latviešu</u> komponista skaņdarbs.</p> <p>Beigšanas eksāmens I daļa – polifonisks skaņdarbs. (iespējams kārtot kopā ar II daļas skaņdarbiem)</p>	<p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – 1-2 tematiski skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros. Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p> <p>Beigšanas eksāmena noklausīšanās (2 reizes semestrī)</p> <p>Beigšanas eksāmens II daļa – lielas formas skaņdarbs, lirisks skaņdarbs un virtuozs skaņdarbs.</p>	–	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> Vērtējums - 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā.(sk.piel.Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī <u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts.</p> <p>Beigšanas eksāmens (iespējams kārtot 2 daļās) - 10 ballu sistēmā</p>
9.	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – La <i>b</i> mažors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais mācību koncerts- *1 <u>latviešu</u> komponista skaņdarbs.</p>	<p>Tehniskā ieskaite (sk. piel. Nr.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamma – sol# minors • Etīde <p>Klases audzēkņu atklātais koncerts – 1-2 tematiski skaņdarbi projektu nedēļas ietvaros. Ieskaite -lasīšana no lapas (sk. piel. Nr.2)</p>	Iestājek sā- mena programma mūzikas vidusskolā, kurā audzēknis plānojis stāties	<p>I semestrī <u>tehniskā ieskaite</u> Vērtējums - 10 ballu sistēmā. <u>Mācību koncerts</u>-10 ballu sistēmā.(sk.piel.Nr.3.,4.)</p> <p>II semestrī <u>Lasīšana no lapas</u>-ieskaitīts, neieskaitīts.</p> <p><u>Eksāmens</u> - 10 ballu sistēmā</p>

		II pusgada eksāmena noklausīšanās (pēc vajadzības)		
--	--	---	--	--

* ja skaņdarbs tiek atskaņots atklātā mācību koncertā, tas tiek vērtēts ar atzīmi

VII Repertuāra piemēri

1. klase

Instruktīvais	Mākslinieciskais	Skaņdarbi
Vingrinājumi un etīdes no krājumiem (1., 2., 4.)	J. Keipītis "Dziesmiņa"	Latviešu tautas dziesmas - pēc audzētāja un pedagoga izvēles
	Krievu bērnu dziesma "Kazlēni, zaķēni"	
	E. Sigmeisters "Franču dziesmiņa"	Latviešu tautas dziesma J. Lipšāna apdare "Aiz ezera balti bērzi"
	G. F. Telemans "Deja"	Latviešu tautas dziesma J. Lipšāna apdare "Adiet, bērni"
	B. Bartoks "Skaņdarbs"	
	D. G. Tjurks "Jautrais Hanss"	Latviešu tautas dziesma E. Eglītes un O. Kleines apdare "Seši mazi bundzeniņi"
	P. Čaikovskis "Mana mazā Līziņa"	
	A. Presņeņevs "Ezītis"	I. Arne "Iepazīšanās ar bemoliem"
	J. Abeļevs "Lietutiņš"	
	A. Rubbahs "Meža putni"	I. Arne "Iepazīšanās ar diežiem"
	E. Sigmeisters "Hip-hop"	
	A. Roulī "Vingrotāji"	I. Arne "Saulaina diena"
	O. Bērs "Jokdaris"	
	K. Gurlits "Klusa vērošana"	

2. klase

Instruktīvais	Polifoniski skandarbī	Skandarbī	Izvērstas formas skandarbī
K. Černi Etīde Nr. 11 (7.)	G. Fr. Hendelis Impertimence	Latviešu tautas dziesma A. Žilinska apd. "Rozēm kaisu istabiņu"	T. Haslingers Sonatīne C-dur
K. Černi Etīde Nr. 17 (7.)	G. Fr. Hendelis Ārija	D. Šteibelts Adagio	L. Van Bēthovens Sonatīne G-dur 1. d.
L. Šitte etīde op. 108 (8.)	A. Korelli Sarabanda	V. A. Mocarts "Dūdas"	
A. Gedike Etīde (9.)	V. Nesterovs Mazs kanons	Paskāls "Uz ūdens"	M. Klementi Sonatīne C-dur 1.d.
A. Žilinskis Etīde Nr. 2 (10.)	J. Krīgers Menuets	A. Roulī "Rūķu zemē"	
	J. S. Bahs Menuets d-moll	K. Reineke "Gavote"	F. Špindlers Sonatīne op. 157 Nr.4 1.d.
K. Černi Etīde Nr. 11 (10.)	J. S. Bahs Ārija d-moll	D. G. Tjurks "Elēģija"	K. Reineke Sonatīne op. 136 Nr. 1, 1.d.
A. Stojanovs Etīde Nr. 24 (10.)	J. S. Bahs Polonēze	I. Arne "Sekunda"	
K. Černi Etīde op.139 (183)	Latviešu tautas dziesma A. Žilinska apdare "Sijā auzas, tautu meita"	A. Žilinskis "Vakarā pie ugunskura"	D. Šteibelts Sonatīne Nr. 185
	N. Golubovskaja Etīde Nr. 193	J. Lipšāna apdare "Dzied, māsiņa, tu ar mani"	
J. Slonovs Etīde Nr. 127	J. Sen Ljuk Burē	A. Žilinskis "Pavasaris"	
K. Černi Etīde op.139, Nr. 129		A. Žilinskis "Tautiska polka"	
	K. Černi Etīde op.139, Nr. 166		D. Šostakovičs "Maršs"
		J. Porietis "Jautrā noskaņā" 20. lpp, "Činku, činku, grabu, grab"	

3. klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
K. Černi Etīde Nr. 16 (7.)	F. E. Bahs Menuets f-moll	I. Arne " Terca"	F. Kulau Variācijas op. 42
K. Černi Etīde Nr. 21 (7.)	J. S. Bahs Ārija g-moll	V. Barkauskas " Hop-la-la"	J. Vanhals Rondo
K. Černi Etīde Nr. 29 (7.)	G. Fr. Hendelis Gavote c-moll	Dm. Šostakovičs " Jautra pasaka"	V. A. Mocarts Sonatīne Nr.6, 1. d
H. Berenss Etīde op. 88 Nr. 7 (19.)	A. Gedike Invencija	P. Līcīte " Dancis"	L. Van Bēthovens Sonatīne F-dur 1. d.
	J. S. Bahs Menuets G-dur	J. Mediņš "Polka"	
S. Ļapunovs Etīde (19.)	J. S. Bahs Maza prelūdija C-dur	P. Čaikovskis " Slimā lelle"	B. Bartoks Variācijas 56. M. Klementi Sonatīne G- dur 1. d.
A. Gedike Etīde (12.)		J. Keņģis "Jautrie soļotāji"	
K. Černi Etīde op.139, Nr. 183	D. Skarlatti Ārija	A. Žilinskis " Pelītes"	D. Šteibelts Sonatīne
	D. Cipoli Fugetta	Dm. Kabaļevskis " Klauni"	
N. Golubovskaja Etīde Nr. 193	Ž. Armans Fugetta	A. Tučs "Kumeliņš"	
	L. Mocarts Menuets	A. Hačaturjans "Andantino"	

4. klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
K. Gurlits Etīde Nr.16 (14.)	J. S. Bahs Maršs	A. Žilinskis "Leļļu teātrī" 82. lpp., " Valsis"	J. Mediņš Sonatīne R. Šūmanis "Bērnu sonāte" 1. d.,
F. Burgmillers Etīde Nr. 21 (14.)	G. Fr. Hendelis Kuranta D. Cipoli Fugettas		
F. Lekupē Etīde Nr. 23 (14.)	J. S. Bahs Maza prelūdija Nr. 8	A. Kalniņš " Birztaļā" P. Līcīte " Deja"	V. A. Mocarts Sonatīne Nr. 1, 1. d.
J.N. Hummels Etīde (11.)	S. Pavlučenko Fugetta	E. Grīgs " Valsis"	A. Žilinskis Latviešu tautas dziesmas tēma ar variācijām " Cīruli, cīruli"
A. Lešhorns Etīde Nr. 26(14.)	I. Mjaskovskis Fūga	A. Roulī "Ezers"	T. Haslingers Sonatīne Do
I. Berkovičs Etīde Nr 28 (14.)		S. Maikapars " Staccato prelūdija"	J. Haidns Sonāte (II, III, IV d.,) Sol

F. Burgmillers Etīde Nr. 23 op. 100 (11.)		E. Grīgs "Elfu deļa"	
		P. Plakidis "Āzītis"	
		I. Arne "Septīma"	
		E. Grīgs "Norvēģu tautas motīvs"	

5. klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
K. Cerni Etīdes op. 849 Nr. 2., 3., 6., 11. (40.)	Dž. Karissimi Fugeta	M. Bašs "Pārdomas"	M. Kemidžs Sonatīne Fināls
	J. Pahelbels Čakona	P. Čaikovskis "Saldais sapnis"	K. Vēbers "Andante ar variācijām"
A. Lemuāns Etīdes op. 37 Nr. 26, Nr. 29, Nr. 45 (24.)	C. Franks Kanons	E. Grīgs "Arietta" op. 12 Nr. 1, "Valsis" op. 12 Nr. 2, "Norvēģu deļa" Nr. 6, "Tautas melodija"	P. Līcīte Variācijas par Latviešu tautas dziesmu tēmu "Es pazinu to putniņu"
	J. S. Bahs Invencija C-dur		
H. Bertīnī Etīdes pēc izvēles (23.)	G. Fr. Hendelis Sarabanda un variācijas	Z. Kodaī "Bērnu deļa"	J. Djuseks Sonatīne Nr. 6, 1. d.
K. Lešhorns Etīde op. 65, Nr. 40	A. Gedike Trīsbalsīga prelūdija	L. Van Bēthovens "Četras bagatelles" op. 119 Nr. 1	G. Benda Sonata in G (allegro assai)
	J. S. Bahs Maza prelūdija, Do	A. Kalniņš "Naktī"	
		A. Balodis "Arietta"	
		P. Dambis "Sniegpārslīņas"	
		R. Sūmanis "Dziesma bez nosaukuma" op. 68	

6. klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
A. Bertīnī Etīde op. 29 Nr. 13 (23.)	J. S. Bahs Divbalsīga invencija F-dur	J. Karlsons "Trīs prelūdijas klavierēm"	M. Klementi Sonāte D-dur 1. d.

A. Bertīnī Etīde op.29 Nr. 17 (23.)	J. S. Bahs Trīs balsīga invencija h-moll	R. Sūmanis "Valsis"	V. A. Mocarts Sonāte G- dur 1. d.
A. Bertīnī Etīde op. 32 Nr. 30 (23.)	S. Maikapars Prelūdija un fugeta	S. Prokofjevs "Tarantella"	L. Van Bēthovens Sonāte Nr. 19
A. Lemuāns Etīde op. 37 Nr. 44 (24.)	N. Dremļuga Invencija	Z. Masnē "Melodija"	A. Grečaņinovs Sonatīne 1. d.
A. Lemuāns Etīde op. 37 Nr. 50 (24.)	Z. Murē Burrē	Alfr. Kalniņš "Poēma" As-dur	V.A. Mocarts Sonāte Nr. 19 I d.
M. Moškovskis Etīde op. 91 Nr. 7 (30.)	J. K. Fišers Prelūdija un fūga	J. Ivanovs "Piecas prelūdijas" J. Karlsons "Miglainā rītā"	
		M. Musorgskis "Asara"	
		F. Sūberts "Skercos"	
		I. Arne "Kvinta", "Seksta"	

7. klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
K. Cerni Etīde op. 849 Nr. 14 (40.)	J. S. Bahs Trīs balsīga invencija c-moll	R. Kleinmihels "Vējā pūsta lapa"	M. Gļinka Variācijas par krievu tautas dziesmas tēmu
K. Cerni Etīde op. 849 Nr. 18 (40.)	J. S. Bahs Prelūdija F-dur	M. Rēgers "Albūma lapa"	V. A. Mocarts Sonāte F- dur 1. d.
K. Cerni Etīde op. 849 Nr. 19 (40.)	J. S. Bahs Fantāzija c-moll	Vollengaupt "Skercinos"	J. A. Benda Sonatīne
Bertīnī Etīde op. 32 Nr. 39 (23.)		M. Gļinka "Tarantella"	Silvanskis Variācijas
		P. Čaikovskis "Maijs"	
		J. Mediņš "Noktirne"	
		J. Mediņš "Skercos"	
		A. Kalniņš "Sapnī"	

8./9. klase

Instruktīvais	Polifoniski skaņdarbi	Skaņdarbi	Izvērstas formas skaņdarbi
---------------	--------------------------	-----------	-------------------------------

TAUSTĪNINSTRUMENTU SPĒLE - KLAVIERSPĒLE I

A. Lešhorns Etīde op. 66 Nr. 2	J. S. Baha prelūdiņa un fūga no LTK	M. Ravēls "Pavana" Alfr. Kalniņš "Rudens"	M. Klementi Sonāte D-dur op.26 1. d.
H. Berenss Etīde op. 88 Nr. 28	J. S. Baha 3-balsīga invencija	J. Ivanovs "Skicējums"	L. Van Bēthovens Variācijas G-dur
	J.S.Baha 2-balsīga invencija	D. K. Dakēns "Dzeguzīte"	
M. Moškovskis Etīde op. 91 Nr. 1	J. S. Bahs Fugato e-moll	K. Brambahs "Tokatīne"	V. A. Mocarts Sonatīne C-dur Nr. 6, 1. d.
	F.E. Bahs Rondo Espressivo	Ž. Eghards "Ekspromts"	
K. Černi Etīdes op. 299 Nr. 12, Nr. 29, Nr. 33		F. Kalkbrenners "Tokāta"	L. Van Bēthovens Sešas vieglas variācijas G-dur
		M. Šmits Fantāzija a-moll	
S. Hellers Etīde op. 45 Nr. 15		E. Grīgs "2 poētiskas glezniņas"	J. Haidna, V. A. Mocarta, L. Van Bēthovena sonātes pēc izvēles 1. daļa (sonātes allegro)
		Ā. Skulte Mierinājums	

VIII Mācību formas un metodes

- **Mācību formas:**

- mācību stunda
- mācību koncerts
- ieskaite (tehniskās ieskaite)
- noklausīšanās
- pārceļšanās un noslēguma eksāmeni
- mājas darbs
- koncertu apmeklējumi
- piedalīšanās koncertos, festivālos, konkursos

- **Mācību metodes 1.-3. klasē**

- auguma un roku atbrīvošana
- emocionālā stimulēšana
- reproduktīvā metode (vingrinājumi)
- ilustratīvi skaidrojošā metode (saruna, demonstrējums, ierakstu klausīšanās)
- panākumu situāciju radīšana mācībās
- patstāvīgas domāšanas veidošana: mutiska atbilde par padarīto darbu, sava izpildījuma analīze, kļūdu norādīšana

• **Mācību metodes 4.-6. klasē**

- emocionālā stimulēšana
- panākumu situāciju radīšana mācībās
- instruktāžas metode (izskaidro audzēknim viņa patstāvīgā darba mērķus, paņēmienus to sasniegšanā, brīdina par iespējamām grūtībām un kļūdām)
- reproduktīvā metode (vingrinājumi)
- ilustratīvi skaidrojošā metode
- patstāvīgas domāšanas veidošana (paņēmieni: mutiska atbilde par padarīto darbu, sava izpildījuma analīze, kļūdu norādīšana, patstāvīgs darbs pie jauna skaņdarba pedagoga klātbūtnē)
- mūzikas izteiksmes līdzekļu analīze (skaņkārta, temps, ritms, frāzējums)

• **Mācību metodes 7.-9. klasē**

- emocionālā stimulēšana
- instruktāžas metode
- reproduktīvā metode
- ilustratīvi skaidrojošā metode
- problēmu metode
- patstāvīgas domāšanas veidošana (paņēmieni: mutiska atbilde par padarīto darbu un tā gaitu grūtību pārvarēšanā, patstāvīgs darbs pie jauna skaņdarba)
- izvēloties skaņdarbu, ņemt vērā audzēkņa intereses un vajadzības
- radošās darbības veicināšana (paņēmieni: ierakstu klausīšanās, spēle pēc dzirdes, improvizēšana)

IX Izmantojamās literatūras saraksts

1. M. Aumele „Klavierspēles ABC.Sākumsoli” (Zvaigzne ABC apgāds, 2012.)
2. M. Aumele „Klavierspēles ABC II. Es jau protu spēlēt” (Zvaigzne ABC apgāds, 2013.)
3. M. Aumele „Klavierspēles ABC III. Nāciet mani klausīties!” (Zvaigzne ABC apgāds, 2014.)
4. B. Ozoliņa, T. Rozenberga "Pirmie soļi klavierspēlē""(Rīga, 1999.)
5. G. Melbārde, M. Sīle "Klavierspēles ābece" (Aizkraukle, 1997.)
6. U. Suneps, M. Upmacis "Hrestomātija klavierspēles iesācējiem" (Ulma, 1995.)
7. E. Eglīte, O. Kleine "Klavieru skaņdarbi iesācējiem" (Maskava, Múzika, 1997.)
8. Klavierspēle 1.-2. klasei A. Nikolajeva red. (Maskava, 1990.)
9. "Mazā pianista pirmie soļi", sast. H. Baranova, A. Četveruhina (Maskava, 1995.)
10. K. Černi "Etīžu izlase" (Maskava, 1978.)
11. G. Melbārde "Klavieru grāmata bērniem" (apg. Rasa ABC, 2001.)
12. A. Gedike "40 melodiskas etīdes iesācējiem" (Maskava, Ļeņingrada, 1951.)
13. 2. klases klavierspēle (sast. B. Miļičs, Maskava, 1997.)
14. B. Ozoliņa, T. Rozenberga "Klavierspēle" 2. d. (Musica Baltica, 2001.)
15. 2. klases klavieru hrestomātija (Maskava, 1990.)
16. "Visu gadu dziesmas krāju" (Rīga, 1981.)
17. Ilze Arne "Skaņdarbi klavierēm" (Serviss Bastejs, 1998.)
18. Jaunā pianista albums "Kaļinka" (Maskava, 1997.)
19. 3. klases klavieru hrestomātija (sast. B. Miļičs, Kijevas, 1980.)
20. Polifoniski skaņdarbi klavierēm (red., sast. S. Ļahovicka, B. Volmans, Ļeņingrada, Maskava, 1966.)
21. V. Barkauskas "Klavierskaņdarbi bērniem" (Musica Baltica, 2001.)
22. Latviešu komponistu skaņdarbi klavierēm 1. d. (Rīga, 2000.)

23. A. Bertīni "Etīžu izlase" (Maskava, izd. Mūzika)
24. A. Lemuāns "Etīžu izlase" (Maskava, 1988.)
25. Ārzemju komponistu etīžu izlase (Maskava, 1965.)
26. 6. klases klavierspēles hrestomātija (sast. B. Miļičs, Maskava, 1997.)
27. Pedagoģiskais repertuārs klavierēm (Rīga, Zvaigzne, 1985.)
28. 6. klases hrestomātija - polifoniski skaņdarbi (Maskava, 1980.)
29. 6. klases hrestomātija - lielas formas skaņdarbi (Maskava, 1989.)
30. 6. klases hrestomātija (sast. B. Miļičs, Kijeva, 1977.)
31. Skaņdarbi klavierēm (sast. M. Upmacis, izd. Ulma, Rīga, 2001.)
32. Latviešu komponistu skaņdarbi klavierēm 2. d. (sast. I. Strause, izd. Ulma, Rīga, 1997.)
33. Jurijs Karlsons "Skaņdarbi klavierēm" (izd. Ulma, Rīga, 1995.)
34. A. Smits "Pamatvingrinājumi klavierēm" (Rīga)
35. Gammas un vingrinājumi klavierēm (sast. M. Upmacis, U. Suneps (izd. Ulma, 1995.)
36. Annas Magdalēnas Bahas nošu burtnīca (izd. Ulma, Rīga, 1996.)
37. Hrestomātija 4. klasei (sast. B. Miļičs, Kijeva, 1984.)
38. Latviešu komponistu skaņdarbi klavierēm 2. d. (sast. I. Štrause, Rīga, 2000.)
39. E. Ģrīgs "Liriski skaņdarbi" (sast. B. Belova, Maskava, 1972.)
40. K. Černi Etīdes op. 849 (Henry Litolf's Verlag)
41. O. Didenko "Pedagoģiskā repertuāra hrestomātija" (Maskava, 1997.)
42. 5. klases hrestomātija (sast. B. Miļičs, Maskava, 1998.)
43. Pedagoģiskais repertuārs 5. klasei (sast. N. Kopčevskis, Maskava, 1980.)
44. Klavierspēle 7. klasei (sast. B. Miļičs, Ukraina, 1977.)
45. Klavierspēles hrestomātija 6. klasei - lielas formas skaņdarbi (Maskava, 1989.)
46. J. S. Bahs Invencijas (Maskava, 1997.)
47. J. S. Bahs LTK 1. daļa (Kijeva, 1985.)
48. Virtuozu rakstura skaņdarbi klavierēm (Maskava, 1964.)
49. "Zelta lira" (Maskava, 1982.)
50. Pedagoģiskais repertuārs 7. klasei - skaņdarbi (Maskava, Mūzika, 1991.)
51. Ārzemju komponistu etīdes klavierēm 6.-7. klasei (Maskava, Mūzika, 1965.)
52. J. S. Bahs Mazas prelūdijas un fūgas (Maskava)
53. Klavierspēle 7. klasei (sast. B. Miļičs, Maskava, 1997.)
54. Klavieru skaņdarbi bērniem (sast. I. Strause, Rīga, 1992.)
55. Skaņdarbi bērniem 1. d. (sast. I. Strause, Rīga, 1948.)
56. 7. Klases klavieru hrestomātija – lielā forma (Maskava, Mūzika, 1978.)
57. Latviešu komponistu skaņdarbi 1.d. (Rīga, Jūrmala, 1995.)
58. Lija Krasinska Stilizācijas klavierēm (Musica Baltica, 2003)
59. Latviešu klaviermūzika (ULMA Rīga, 2003)
60. Ž. Djuvernuā 25 vieglās etīdes op.176 (Maskava, Mūzika)
61. L. Šitte Etīdes klavierēm (S.-Pēterburga, 2003)
62. Etīdes 4. klasei (Maskava, 2002)
63. Etīdes vidējām klasēm (Maskava, 2004)

Interneta resursi:

- <http://www.epta-europe.org/> (Eiropas klavierspēles skolotāju asociācijas mājas lapa).
- <http://www.epta-uk.org/> (Eiropas klavierspēles skolotāju asociācijas Apvienotās karalistes mājas lapa).
- <http://www.pianoworld.com/forum/ubbthreads.php/ubb/cfrm> (forums par konkursiem, festivāliem, citiem notikumiem, metodiku u.c.).
- <http://www.piano-net.com/links.htm> (saites uz konkursu mājas lapām).
- <http://pianoeducation.org/pnomethd.html> (populārākās ārvalstu klavierspēles mācību metodes).
- <https://www.music-for-music-teachers.com/beginner-piano-music.html> (ārvalstu metodes klavierspēles apguves pirmajiem soļiem)
- <https://musescore.com/> (digitālo nošu vietne)
- <https://imslp.org/> (digitālā nošu biblioteka)

<https://sheetmusic-free.com/> (digitālo nošu vietne)
<https://sheet.host/tags> (digitālo nošu vietne)

Pielikums Nr. 1

Gammās prasības I semestris

Klase	Gamma	Veidi	Virzieni	Metronoms	Piezīmes
2.	Sol mažors	Gamma, trijskanis, akordi	taisni	-	2 vai 4 oktāvās
3.	Re mažors	Gamma, trijskanis, arpedžijas, akordi	taisni	min. 60	4 oktāvās
4.	Mi mažors	Gamma, trijskanis,	pretkustībā	min. 72	4 oktāvās
		T ₆₃ , T ₆₄ arpedžijas, akordi, hromatiskā gamma	taisni		
5.	La mažors	Gamma, trijskanis ar apv.	pretkustībā	min. 80	4 oktāvās
		Gamma tercās, decimās, arpedžijas, akordi, D ₇ , hromatiskā gamma	taisni		
6.	Si mažors	Gamma, tercās, decimās, trijskanis ar apv. D ₇	pretkustībā	min. 92	4 oktāvās
		arpedžijas, akordi, D ₆₅ , D ₄₃ , D ₂ hromatiskā gamma	taisni		
7.	Re <i>b</i> mažors	Gamma, tercās, decimās, trijskanis ar apv. D ₇ ar apv.,	pretkustībā	min. 100	4 oktāvās
		hromatiskā gamma Gamma sekstās arpedžijas, lieli akordi	taisni		
8.	Sol <i>b</i> mažors	Gamma, tercās, decimās, sekstās, trijskanis ar apv., D ₇ ak.ar apv., hromatiskā gamma	pretkustībā	min. 108	4 oktāvās
		Dubultoktāvas, arpedžijas, lieli akordi	taisni		
	fa # minors	Gamma harm., mel., t ₅₃ ar apv., pmVII ₇ ar apv., hromatiskā gamma	pretkustībā		
		arpedžijas, lieli akordi, dubultoktāvas (harm., mel.)	taisni		
9.	Lab mažors	Gamma, tercās, decimās, sekstās, trijskanis ar apv., D ₇ ak.ar apv., hromatiskā gamma	pretkustībā	min. 108	4 oktāvās

		Dubultoktāvas, arpēdžijas, lieli akordi, dubulttercas, 11 akordi	taisni		
--	--	--	--------	--	--

Gammas prasības II semestris

Klase	Gamma	Veidi	Virzieni	Metronoms	Piezīmes
2.	la minors	Gamma harmoniski, trijskanis, akordi	taisni	–	2 vai 4 oktāvās
3.	re minors	Gamma harmoniski, trijskanis, arpēdžijas, akordi	taisni	min. 60	4 oktāvās
4.	mi minors	Gamma harm. , t ₅₃	pretkustībā	min. 72	4 oktāvās
		Gamma mel., t ₆₃ , t ₆₄ arpēdžijas, akordi hromatiskā gamma	taisni		
5.	sol minors	Gamma harm., mel., t ₅₃ ar apv.,	pretkustībā	min. 80	4 oktāvās
		pmVII ₇ , arpēdžijas, akordi, hromatiskā gamma Gamma tercās, decīmās harmoniski	taisni		
6.	fa minors	Gamma harm., mel., t ₅₃ ar apv., pmVII ₇	pretkustībā	min. 92	4 oktāvās
		arpēdžijas, akordi, gamma tercās, decīmās (harm., mel.), hromatiskā gamma	taisni		
7.	do minors	Gamma harm., mel., tercas (harm., mel.), decīmas (harm., mel.), t ₅₃ ar apv., pmVII ₇	pretkustībā	min. 100	4 oktāvās
		arpēdžijas, lieli akordi, hromatiskā gamma, Gamma sekstās	taisni		
9.	sol# minors	Gamma harm., mel., t ₅₃ ar apv., pmVII ₇ ar apv., hromatiskā gamma	pretkustībā	min. 108	4 oktāvās
		Arpēdžijas, lieli akordi, dubultoktāvas (harm., mel.), 11 akordi	taisni		

Lasīšana no lapas

Vismaz vienu reizi gadā pedagogs novērtē audzēkņa spēju lasīt no lapas. Žurnālā tiek atspoguļots – kontrolstunda.

Klase	Tonalitāte	Taktsmērs	Ritmiskais zīmējums	Gadījuma zīmes	Grūtības pakāpe
1. klase	Do la	2/4; 4/4	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, pauzes	#,b, bekars	1. klase
2. klase	Līdz 1 zīmei	2/4; 3/4; 4/4	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, pauzes	#,b, bekars	1. klase
3. klase	Līdz 2 zīmēm	2/4; 3/4 4/4;	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, pauzes	#,b, bekars	2. klase
4. klase	Līdz 3 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	2. klase
5. klase	Līdz 3 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4; 3/8; 6/8	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	2. klase
6. klase	Līdz 4 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4; 3/8; 6/8	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	3. klase
7. klase	Līdz 4 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4; 3/8; 6/8	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	3./4. klase
8./9. klase	Līdz 5 zīmēm	2/4; 3/4; 4/4; 3/8; 6/8	Ceturtdaļnotis, astotdaļnotis, pusnotis, sešpadsmitdaļnotis, pauzes, punktējums	#,b, bekars	3./4. klase

Balles vērtējuma skaidrojums:

Izglītojamā mācību sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību programmas vai tās daļas apguves līmeni un apguve tiek vērtēta ar atzīmi 10 ballu vērtējuma skalā:

Apguves līmenis	Vērtējums ballēs	Vērtējuma atšifrējums
Augsts apguves līmenis	izcili- 10	Audzēknis parāda izcilu sniegumu tehnikas, frāzējuma, skaņu artikulācijas un toņa kultūras ziņā, kas liecina par pilgtu talantu. Atskaņojamo skaņdarbu grūtības pakāpe pārsniedz attiecīgās klases mācību programmas prasības.
	teicami- 9	Audzēknis parāda nevainojamu sniegumu, brīvi muzicē. Atskaņojamo skaņdarbu grūtības pakāpe atbilstoša attiecīgajai klasei.
Optimāls apguves līmenis	ļoti labi-8	Audzēkņa sniegums atraisīts, muzikāls, grūtību pakāpe atbilstoša, taču vērojamas atsevišķas neprecizitātes, nesvarīgi trūkumi zināšanās un iemaņās.
	labi- 7	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču sastopami nesvarīgi trūkumi zināšanās un iemaņās (nelielas intonācijas(izteiksmīga, dziedoša spēle, darbs pie skaņas), artikulācijas(štrihi,frāzējums) un tehnikas kļūdas). Sniegums varētu būt muzikālāks, atraisītāks, tehniskāks.
	gandrīz labi- 6	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču sniegums ir nepietiekoši stabils un pārlicinošs.
Vidējs apguves līmenis	viduvēji- 5	Pamatvilcienos apgūta mācību programma, taču sniegunā ir daudz trūkumu (monotons izpildījums, vāja tehnika, daudz nošu kļūdu, jūtama nestabilitāte.
	gandrīz viduvēji- 4	Audzēknis mācību programmu izpilda individuālo spēju līmenī. Izpilda skolotāja norādījumus, tomēr uzdoto veic bez īpašas intereses.
Zems apguves līmenis	vāji- 3	Zināšanas, prasmes un iemaņas apgūtas virspusēji. Audzēknis nespēj pietiekošā apjomā iegaumēt nošu tekstu, pieļauj daudz kļūdu, neizpilda skolotāja norādījumus.
	ļoti vāji- 2	Apgūtas atsevišķas zināšanas, prasmes un iemaņas, taču nav spēju tās praktiski izmantot.
	neapmierinoši-1	Nav izpratnes par priekšmeta būtību un iemaņu tajā.

Piezīme. Audzēkņa sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību priekšmeta programmas vai tās daļas apguves līmeni.

Pielikums Nr. 4

Vērtēšanas komponenti	Vērtējums ballēs	Vērtējuma skaidrojums
Repertuāra atbilstība mācību priekšmeta programmām	3	Programmas sarežģītības pakāpe ir zema
	4-5	Sarežģītības pakāpe 50% skaņdarbiem ir zema
	6	Sarežģītības pakāpe skaņdarbiem ir vidēja
	7-8	Sarežģītības pakāpe atbilst klases prasībām
	9	Dažu skaņdarbu sarežģītības pakāpe pārsniedz izglītības programmas prasības
	10	Visu skaņdarbu sarežģītības pakāpe pārsniedz izglītības programmas prasības
Uzstāšanās un skatuves kultūra (uzvedība, stāja, artistiskums)	3	Nepietiekama uzstāšanās kultūra
	4-5	Atsevišķos komponentos nepietiekama uzstāšanās kultūra
	6-7	Kopumā atbilstoša uzstāšanās kultūra, pietrūkst artistiskuma
	8-9	Uzstāšanās kultūra atbilst prasībām, piemīt brīvība un zināms artistiskums
	10	Pārlicinoša, brīva, spilgta un artistiska uzstāšanās
Skaņdarbu atskaņojuma atbilstība komponista norādēm	3	Atskaņojums neatbilst komponista norādēm, daudz teksta kļūdu
	4	Atskaņojums daļēji atbilst komponista norādēm, ir dažas teksta kļūdas
	5-6	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādēm, bet pieļautas neprecizitātes
	7-8	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādēm, vietām nedaudz formāls
	9-10	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādēm, ir loģisks un pārlicinošs
Atskaņojuma tehniskais līmenis (temps, precizitāte, metroritms, štrihi, aparāts, artikulācija)	3	Tehniskais līmenis zems, vairāki tehnikas komponenti pielietoti nepareizi
	4	Tehniskais līmenis nepietiekams, daži tehnikas komponenti neprecīzi
	5-6	Tehniskais līmenis apmierinošs, ne visi tehniskie komponenti ir precīzi un pārlicinoši
	7	Tehniskais līmenis labs, tomēr dažu tehnisko komponentu kvalitāte ir nepietiekama
	8-9	Atskaņojuma tehniskais arsenāls pielietots vispusīgi un sabalansēti
	10	Tehniskais līmenis augsts, tehnisko komponentu skaidrs, precīzs un pārlicinošs pielietojums ļauj pilnībā brīvi pievērsties mākslinieciskā satura atklāšanai
Atskaņojuma mākslinieciskais sniegums	3	Sniegums nav atbilstošs saturam, komponentu pielietojums neprecīzs
	4	Sniegums nestabils, vairāki komponenti pielietoti aptuveni un neprecīzi

TAUSTIŅINSTRUMENTU SPĒLE - KLAVIERSPĒLE I

(satura, tēls, forma, tembs, dinamika, frāzējums, oriģinalitāte)	5	Kopumā sniegums apmierinošs, tomēr dažu komponentu kvalitāte nav pietiekama
	6-7	Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi pielietoti skaidri un precīzi, bet sniegunā pietrūkst pārlicības
	8-9	Mākslinieciskais sniegums atbilst autora iecerei, ir skaidrs un precīzs
	10	Mākslinieciskais sniegums spilgts un brīvs, tiek piedāvāts savs oriģināls skatījums

Kopvērtējums: visu komponentu summa tiek dalīta ar 5, tādējādi tiek iegūta vidējā balle.

Mūzikas valodas prasības

5. klase

- dinamikas apzīmējumi:

pp (ļoti klusi)

p (klusi)

mp (ne pārāk klusi)

mf (ne pārāk skaļi)

f (skaļi)

ff (ļoti skaļi)

crescendo /cresc./ (pakāpeniski pastiprinot)

diminuendo /dim./ (pakāpeniski noklusinot)

- tempa apzīmējumi:

ritenuto /rit./ (palēninot, kavējoties),

a tempo (pamattēpā)

- jēdzieni:

Tonalitāte- jeb tonkārtā ir skaņkārtas absolūtā augstuma izteiksme — noteikta skaņkārtā no noteiktas pamatskaņas, piemēram, do mažors (do norāda skaņkārtas pamatskaņas augstumu, mažors – skaņkārtas veidu).

Tonika- ir tonalitātes centrālais elements, galvenā skaņa, pēc kuras nosaukumu iegūst visa sistēma. Arī galvenais noturīgais akords, uz kura veidota konkrētā skaņkārtā.

Skaņkārtā ir nošu sistēma, kas veidota pēc kāda principa, ko ir iespējams aprakstīt ar noteiktu tonu un pustoņu attiecību. Eiropas tautu mūzikā pēdējo gadsimtu laikā par galvenajām kļuvušas divas skaņkārtas- mažors un minors.

Mažors- (dur) ir viena no mūzikas skaņkārtām. Tās pamatā ir lielais (mažora) trijskanis. Mažora gammā ietilpst septiņas notis ar raksturīgu intervālu attiecību: tonis tonis pustonis tonis tonis tonis pustonis (1 1 1/2 1 1 1 1/2).

Minors- (moll) ir viena no skaņkārtām, kas asociējas ar skumju skanējumu. Tās pamatā ir t.s. mazais jeb minora trijskanis. Klasiskā minora intervālu attiecība ir tonis pustonis tonis tonis pustonis tonis tonis (1 1/2 1 1 1/2 1 1). Tomēr ir sastopamas variācijas ar 6. un 7. intervālu. Vienkāršākā minora tonalitāte ir la minors. Ir trīs veidu minori: dabiskais, harmoniskais (paaugstinās 7 pakāpe gan uz augšu, gan uz leju) un melodiskais (paaugstinās 6.,7. pakāpe uz augšu, bet uz leju tās atsaucas).

Gamma – augšupejošā vai lejupejošā kārtībā izvietotu skaņkārtas visu skaņu (pakāpju) secība, sākot no pamatskaņas līdz oktāvai.

- alterācijas zīmes

Alterācija ir skaņu rindas pakāpju paaugstinājums vai pazeminājums par pustomi vai toni, saglabājot nosaukumus. Kā apzīmējumus lieto alterācijas zīmes pirms nots vai skaņdarba sākumā pie nošu atslēgas.

-**Diēzs** - paaugstina noti par pustomi

-**Bemols** – pazemina noti par pustomi

-**Bekars** – atsauc iepriekšējo alterācijas zīmi

Taksmērs jeb metrs- ir mūzikas ritma organizācijas sistēma. Tas ir sitienu skaits vienā taktī.

Štrihi: (nošu izpildīšanas veidi, kuri nosaka raksturu)

non legato- nesaistoši

legato - saistoši

staccato- atrauti

Volta- (pagrieziena) lieto lai apzīmēt skaņdarba atkārtojamo daļu.

Fermāta - kavēšanās. Zīme mūzikas notācija, kas paredzēja, ka izpildītājam jāpagarina nošu garumu 1,5 - 2 reizēs vai kamēr neizkusīs

skaņa.

Uztakts- nepilnā takts.

6. klase

nošu pieraksta saīsināšanas veidi un apzīmējumi:

Da Capo al Fine (D.C. no sākuma)- apzīmējums kas norāda ka jāatkarto no sākuma līdz vārdam Fine

Senjo

Lukturis

Izrotājumi

trilleris

īsaiss foršlags

garais foršlags

- tempa apzīmējumi:

adagio (lēni, mierīgi)

andante (nesteidzoties, mierīgiem soļiem)

moderato (mēreni)

allegro (ātri)

rallentando (palēninot)

Alterācijas zīmes:

Dubultbemols – *bb* viena no alterācijas zīmēm, kura apzīmē pakāpes pazeminājumu uz diviem pustoņiem.

Dubultdiēzs- *##* jeb *x* viena no alterācijas zīmēm, kura apzīmē pakāpes paaugstinājumu uz diviem pustoņiem.

tempa un rakstura apzīmējumi:

dolce (maīgi)

cantabile (dziedoši)

non troppo (ne par daudz)

largo (lēni, plaši)

ritardando (palēninot)

simile (turpināt kā iepriekš norādīts)

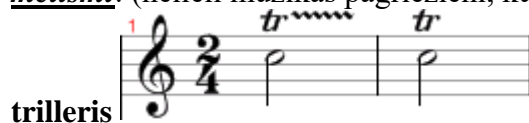
sempre (visu laiku)

molto (ļoti)

meno (mazāk)

7. klase

melismi: (nelieli mūzikas pagriezieni, kuri izrotā melodiju)

mordents- ātra melodiskā figurācija (itāļu mordente - kost, āss), sastāv no 3 skaņām:

1) pamata, 2) blakus (augšējais), 3) pamata atkārtotas.

grupetto veidojums no 4-5 skaņām (itāl. gruppetto - maza grupa) apzīmē ∞. Grupetto zīme (pārsvītota un nepārsvītota) raksta virs nots vai starp divām dažādām notīm:

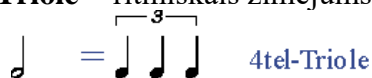

tempa un rakstura apzīmējumi:

- subito (pēkšņi)
- subito *p* (pēkšņi klusi)
- poco (maz, nedaudz)
- poco a poco (pamazām)
- maestoso (svinīgi, cienīgi)
- tenuto (izturēti)
- risoluto (droši, noteikti)
- gracioso (graciozi)
- accelerando (paātrinot)
- marcato (uzsvērti)

Sinkopa- akcenta nobīte no stipras taktsdaļas uz vājo.

Triole- ritmiskais zīmējums no 3 notīm. Nots dalījums uz trīm vienādām daļām.

tempa un rakstura apzīmējumi:

- espressivo (izteiksmīgi)
- skercoso (jokojot, rotaļīgi, ar humoru)
- vivo (dzīvi)
- vivace (ļoti ātri)
- rubato (brīvs temps)
- grave (smagi)

8. klase

Polifonija- ir daudz balsības veids, kur visām balsīm ir savas patstāvīgas, vienādi svarīgas un izteiksmīgas melodijas.

- tempa un rakstura apzīmējumi:

- leggiere (viegli, ritoši)
- morendo (izdzīstot, pamazām noklusinot skaņu)
- una corda (ar kreiso pedāli)
- tre corda (atlaist kluso pedāli)

TAUSTIŅINSTRUMENTU SPĒLE - KLAVIERSPĒLE I

agitato (satraukti)
con brio (ar degsmi)
con fuoco (ugunīgi, kvēli)
con moto (ar kustību, paātrinātā tempā)
disperazione (ar izmisumu)
semplice (vienkārši)
calmato (mierīgi)